

WYPŁATA EMERYTUR I RENT OSOBOM MIESZKAJĄCYM ZA GRANICĄ NA PODSTAWIE ROZPORZĄDZEŃ UE I UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Do kogo skierowana jest ulotka?

Ulotka określa zasady wypłaty polskich emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy lub rent rodzinnych osobom, które mieszkają za granicą lub które po przyznaniu świadczenia zamieszkały na stałe za granicą.

Osoby, które w Polsce podlegały tylko rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu, informacje dotyczące otrzymywania świadczeń emerytalno-rentowych z tego tytułu mogą uzyskać w placówkach Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) lub znaleźć je na stronie internetowej KRUS: www.krus.gov.pl. Niniejsza ulotka dotyczy wyłącznie przypadków, w których właściwym organem rentowym jest ZUS.

Ulotka nie jest skierowana do kombatanatów, ponieważ świadczenia dla nich nie zostały objęte uregulowaniami umów międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych (rozporządzenia unijne oraz dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym), których Polska jest stroną. Zamieszkali za granicą kombatanaci mogą otrzymywać świadczenia do państwa zamieszkania. Informacje na temat kręgu osób, którym przysługuje transfer, oraz zasady, na jakich taka wypłata jest dokonywana, można znaleźć na stronie internetowej ZUS: www.zus.pl.

Podstawy prawne koordynacji międzynarodowej

Do podstawowych aktów prawnych Unii Europejskiej w dziedzinie ubezpieczeń społecznych wiążących państwa członkowskie Unii Europejskiej (UE) i Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) należą:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30 kwietnia 2004 r. z późn. zm.),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30 października 2009 r.),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo (Dz. Urz. UE L 344 z 29 grudnia 2010 r.).

Wiążące dla naszego ustawodawstwa są także uregulowania zawarte w dwustronnych umowach międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym, których Polska jest stroną. Informacja dotycząca państw, z którymi Polska zawarła takie umowy międzynarodowe, znajduje się na stronie 4 ulotki oraz na stronie internetowej: www.zus.pl, w zakładce świadczenia.

Przepisy dotyczące koordynacji międzynarodowej w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, obejmujące państwa członkowskie UE i EFTA lub państwa będące stronami umów, mają pierwszeństwo stosowania w sytuacji, gdyby okazało się, że przepisy polskiego prawa¹ regulują daną kwestię odmiennie.

Od kiedy wypłaca się świadczenie?

Emeryturę lub rentę wypłaca się, poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

¹ Przywoływane w ulotce przepisy prawa polskiego dotyczą przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanej dalej „ustawą emerytalną” (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 z późn. zm.).

W razie zgłoszenia wniosku o rentę rodzinną w miesiącu przypadającym bezpośrednio po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć ubezpieczonego, emeryta lub rencisty, rentę rodzinną wypłaca się od dnia śmierci, nie wcześniej jednak niż od dnia spełnienia warunków do renty przez uprawnionych członków rodziny.

Sposób wypłaty świadczenia

Emerytowi lub renciście mieszkającemu za granicą w państwie członkowskim Unii Europejskiej (UE) lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) bądź państwie, z którym wiąże Polskę dwustronna umowa międzynarodowa o zabezpieczeniu społecznym (czyli w tzw. państwie umownym), świadczenie wypłaca się zgodnie z jego wnioskiem:

■ w Polsce:

■ na rachunek bankowy emeryta lub rencisty

albo

■ do rąk osoby upoważnionej przez emeryta lub rencistę mieszkającej w Polsce (drogą pocztową),

bądź

■ w państwie zamieszkania – w formie transferu na zagraniczny rachunek bankowy emeryta lub rencisty prowadzony w banku w tym państwie.

Świadczenie może zostać przekazane wyłącznie na rachunek świadczeniobiorcy (wskazany rachunek nie może należeć do innej osoby niż świadczeniobiorca).

Przepisy prawne² dopuszczają możliwość dokonywania wypłaty świadczenia na rachunek bankowy prowadzony dla opiekuna prawnego sprawującego opiekę nad osobą uprawnioną do świadczenia emerytalno-rentowego oraz dla osoby sprawującej opiekę nad osobą małoletnią, której przysługuje renta rodzinna.

Transfer świadczeń do innych państw członkowskich Unii Europejskiej (UE), Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub państw umownych

Emerytury i renty z ZUS przysługujące osobom mieszkającym za granicą w **innym niż Polska państwie członkowskim UE oraz w państwie EFTA** podlegają – na wniosek tych osób – transferowi do państwa ich zamieszkania.

² Patrz przypis 1.

Z wnioskiem o transfer świadczenia z ZUS mogą wystąpić osoby mieszkające w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania oraz Włochy) oraz w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (Islandia, Liechtenstein, Norwegia oraz Szwajcaria).

Emerytury i renty z ZUS przysługujące osobom mieszkającym za granicą w kraju umownym, czyli w państwie, z którym wiąże Polskę umowa dwustronna o zabezpieczeniu społecznym (Australia, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Kanada, Korea Płd., Macedonia, Serbia, Ukraina oraz USA)³, również podlegają – na wniosek świadczeniobiorcy – transferowi do państwa jego zamieszkania.

Prawo do otrzymywania emerytur/rent z ZUS w państwie zamieszkania przysługuje zarówno osobom, które mieszały za granicą w chwili uzyskania prawa do świadczenia, jak i osobom, które dopiero po przyznaniu świadczenia wyjechały z Polski na stałe do jednego z państw członkowskich UE/EFTA lub państwa umownego⁴.

Transferu emerytur i rent za granicę dokonuje siedem jednostek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w których funkcjonują Wydziały Realizacji Umów Międzynarodowych wyznaczone do realizacji świadczeń emerytalno-rentowych podlegających koordynacji międzynarodowej (unijnej i bilateralnej).

Szczegółowy wykaz tych jednostek wraz z ich adresami i listą państw, do których można transferować świadczenia, zamieszczony został w tabeli na stronach 8–9 ulotki.

Przykład

Pan Mieczysław pobierał emeryturę z I Oddziału ZUS w Warszawie, który był właściwy do ustalenia i wypłaty świadczenia ze względu na jego miejsce zamieszkania w Polsce. W 2014 r. pan Mieczysław zamieszkał na stałe w Niemczech i wystąpił z wnioskiem o przekazywanie emerytury na swój rachunek bankowy w Niemczech. Świadczenie pana Mieczysława zostało przekazane do Oddziału ZUS w Opolu, do Wydziału Realizacji Umów Międzynarodowych, wyznaczonego do obsługi świadczenioborców, którzy mieszkają w Niemczech. Oddział ten będzie dokonywał transferu emerytury na rachunek bankowy pana Mieczysława w Niemczech. Na wniosek pana Mieczysława emerytura mogłaby być również wypłacana do rąk osoby upoważnionej przez niego do odbioru świadczenia w Polsce albo nadal na rachunek bankowy pana Mieczysława prowadzony w Polsce. Niezależnie od sposobu wypłaty świadczenia, pan Mieczysław powinien poinformować ZUS o zmianie adresu zamieszkania.

³ Aktualny wykaz państw, z którymi Polskę łączy dwustronna umowa międzynarodowa o zabezpieczeniu społecznym, można znaleźć na stronie internetowej www.zus.pl lub uzyskać w placówkach ZUS.

⁴ Możliwość transferowania emerytury lub renty z ZUS do Australii dotyczy również emerytów i rencistów przebywających czasowo w tym państwie.

Osobie uprawnionej do emerytury lub renty z ZUS mieszkającej w państwie trzecim, a więc poza Polską, państwem członkowskim UE/EFTA lub krajem umownym, emerytury i renty wypłacane są na rachunek świadczeniobiorcy w Polsce lub osobie upoważnionej przez niego do odbioru świadczenia, która mieszka w Polsce.

Brak jest natomiast podstaw prawnych do transferu tych świadczeń do miejsca zamieszkania emeryta/rencisty.

Przykład

Pani Sabina pobierała emeryturę z Oddziału ZUS w Toruniu, który był właściwy do ustalenia i wypłaty świadczenia ze względu na jej miejsce zamieszkania w Polsce. W 2014 r. pani Sabina zamieszkała na stałe w RPA. Świadczenie będzie nadal wypłacane na jej rachunek w Polsce, ponieważ brak jest podstaw prawnych do transferu świadczenia do RPA. Pani Sabina może jednak zmienić dyspozycję wypłaty i określić, że wypłata ma być dokonywana do rąk (ale nie na rachunek) osoby przez nią upoważnionej, która mieszka w Polsce.

Transfer przez ZUS polskich emerytur i rent osobom mieszkającym za granicą w innym państwie członkowskim UE/EFTA lub państwie umownym, dokonywany jest **bezpośrednio** (czyli bez pośrednictwa zagranicznej instytucji międzynarodowej) na rachunek bankowy emeryta/rencisty w kraju zamieszkania, w walucie tego kraju lub w innej walucie wymiennej. W przypadku transferu świadczenia na konto bankowe za granicą emerytura/renta z ZUS wyrażona w złotych polskich (PLN) przeliczana jest na walutę kraju, do którego świadczenie jest transferowane, lub na inną walutę wymienną.

Świadczeniobiorca nie ponosi żadnych kosztów związanych z transferem przysługującego mu świadczenia za granicę (z wyjątkiem opłat bankowych wynikających z umowy prowadzenia rachunku bankowego zawartej przez beneficjenta z bankiem zagranicznym).

Emerytury i renty z ZUS przekazywane są świadczeniobiorcom zamieszkałym w innym państwie członkowskim UE/EFTA lub państwie, z którym wiąże Polskę umowy międzynarodowe w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, w kwotach brutto, czyli bez pomniejszenia o zaliczkę na podatek dochodowy w Polsce, bądź w kwotach netto, czyli po pomniejszeniu o zaliczkę na podatek dochodowy w Polsce, w zależności od postanowień umowy międzynarodowej o unikaniu podwójnego opodatkowania łączącej Polskę z państwem zamieszkania świadczeniobiorcy.

W celu uzyskania szczegółowych informacji na temat opodatkowania polskich emerytur wypłacanych osobom mieszkającym za granicą, a także zastosowania wobec tych osób umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, należy zwracać się do urzędu skarbowego. Informacje na ten temat można również uzyskać telefonicznie pod numerami Krajowej Informacji Podatkowej. Infolinia: (+48) 801-055-055 (z tel. stacjonarnych), (+48) 22 330-03-30 (z telefonów komórkowych lub z zagranicy).

Wypłata emerytur i rent z ZUS odbywa się w cyklach miesięcznych, w dniu ustalonym w decyzji organu rentowego jako termin płatności świadczenia. Za dzień wypłaty świadczeń przekazywanych za granicę uważa się dzień przekazywania należności do banku lub innej instytucji pośredniczącej w wypłacie świadczeń.

Jakie świadczenia podlegają transferowi do państwa członkowskiego UE/EFTA lub państwa umownego?

Transferowi do państw członkowskich UE/EFTA oraz do państw, z którymi wiąże Polskę dwustronne umowy w dziedzinie ubezpieczeń społecznych **podlegają**: renty rodzinne, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz emerytury, z **wyjątkiem** świadczeń na rzecz ofiar wojny i jej skutków⁵ (przysługujących osobom, które nie posiadają statusu kombatanta). Ponadto transferowi do państw członkowskich UE/EFTA podlegają świadczenia przedemerytalne. Brak jest natomiast podstaw prawnych do przekazywania na zagraniczne rachunki bankowe rent socjalnych.

Jak złożyć wniosek o transfer świadczenia do państwa członkowskiego UE/EFTA lub państwa umownego?

Osoby, które składają wniosek o świadczenie i chcą, aby ich świadczenie przekazywane było na zagraniczny rachunek bankowy, powinny wskazać odpowiedni rachunek we wniosku o świadczenie, o które się ubiegają, w dziale dotyczącym identyfikacji bankowej. Do wniosku można dołączyć zaświadczenie banku potwierdzające podany numer rachunku bankowego.

Jeżeli świadczenie jest wypłacane w Polsce, w celu uruchomienia transferu świadczenia za granicę należy złożyć wniosek o przekazywanie emerytury lub renty do państwa zamieszkania (transfer).

Wniosek o transfer świadczenia można złożyć na formularzu ZUS-RZ-WZD-01 *Wniosek osoby zamieszkałej za granicą o zmianę danych adresowych / nazwiska / imienia / wypłatę polskiego świadczenia / zmianę rachunku bankowego*, przeznaczonym dla osób mieszkających za granicą, który dostępny jest na stronie internetowej ZUS.

⁵ Świadczenia przewidziane m.in. w ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2010 r. nr 101, poz. 648 z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (Dz.U. z 2001 r. Nr 60, poz. 622 z późn. zm.).

We wniosku należy podać dane wnioskodawcy, czyli:

- dane identyfikacyjne (imię i nazwisko, data urodzenia, numer PESEL⁶, seria i numer dokumentu tożsamości: dowodu osobistego lub paszportu),
- numer świadczenia / numer sprawy w ZUS,
- nazwę jednostki ZUS wypłacającej świadczenie,
- pełny adres zamieszkania,
- pełny adres do korespondencji⁷.

Ponadto we wniosku o transfer świadczenia należy wskazać dane dotyczące rachunku bankowego emeryta/rencisty za granicą w państwie zamieszkania oraz dane banku.

Jeżeli świadczenie ma być transferowane na rachunek bankowy do państwa członkowskiego UE/EFTA lub państwa umownego innego niż USA, należy wskazać:

- imię i nazwisko właściciela rachunku,
- pełną nazwę banku,
- pełny adres banku,
- numer rachunku bankowego (w formacie IBAN⁸, o ile przy realizacji operacji zagranicznych bank stosuje standard IBAN),
- międzynarodowy identyfikator banku w formacie BIC/SWIFT.

Jeżeli świadczenie ma być transferowane do USA, należy wskazać:

- pełną nazwę właściciela rachunku,
- pełną nazwę banku macierzystego w USA,
- pełny adres banku macierzystego w USA,
- kod identyfikacyjny banku macierzystego w USA,
- numer rachunku bankowego,
- określenie rodzaju rachunku (checking – bieżący / savings – oszczędnościowy).

Dane o rachunku bankowym powinny być właściwe dla formatu elektronicznego przekazu ACH „DIRECT DEPOSIT” (należy to ustalić z bankiem prowadzącym rachunek). Przekaz świadczeń z ZUS na rachunek bankowy w USA – w formacie ACH „DIRECT DEPOSIT” – odbywa się bez opłat bankowych za transfer, natomiast inne formy przekazu należności mogą powodować ponoszenie opłat bankowych.

Jeżeli bank prowadzący rachunek korzysta z usług banku pośredniczącego (bank korespondent), należy dodatkowo wskazać:

- nazwę banku pośredniczącego,
- adres banku pośredniczącego,
- kod identyfikacyjny banku pośredniczącego.

⁶ Należy wpisać numer PESEL, a jeżeli nie nadano tego numeru, należy wpisać serię i numer dowodu osobistego lub paszportu (może to być również numer paszportu zagranicznego).

⁷ Adres do korespondencji należy podać, gdy jest on inny niż adres zamieszkania.

⁸ IBAN – Międzynarodowy Numer Rachunku Bankowego.

Do wniosku o transfer świadczenia można dołączyć zaświadczenie banku o prowadzeniu rachunku bankowego, zawierające dane rachunku oraz dane właściciela rachunku bankowego.

Wniosek o transfer świadczenia za granicę należy złożyć w oddziale ZUS, który przyznał lub dotychczas wypłacał świadczenie. Oddział ten przekaze wypłatę świadczenia do jednej z siedmiu terenowych jednostek ZUS wyznaczonych do realizacji umów międzynarodowych. Wniosek o transfer można też złożyć bezpośrednio do właściwej jednostki wyznaczonej do dokonywania transferu świadczeń emerytalno-rentowych do danego państwa UE/EFTA lub umownego.

Wykaz jednostek ZUS realizujących umowy międzynarodowe (RUM), które dokonują transferu świadczeń za granicę

Lp.	Jednostka ZUS realizująca umowy międzynarodowe dokonująca transferu świadczenia za granicę	Kierunek transferu świadczenia
1.	I Oddział ZUS w Łodzi Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Zamenhofska 2 90-431 Łódź	Cypr, Grecja, Hiszpania, Kanada, Korea Płd., Malta, Portugalia, Włochy
2.	Oddział ZUS w Nowym Sączu Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Węgierska 11 33-300 Nowy Sącz	Australia, Czechy, Słowacja
3.	Oddział ZUS w Tarnowie Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Kościuszki 32 33-100 Tarnów	Austria, Liechtenstein, Słowenia, Szwajcaria, Węgry
4.	Oddział ZUS w Opolu Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Wrocławska 24 45-701 Opole	Niemcy
5.	Oddział ZUS w Rzeszowie Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Piłsudskiego 12 35-075 Rzeszów	Ukraina

Lp.	Jednostka ZUS realizująca umowy międzynarodowe dokonująca transferu świadczenia za granicę	Kierunek transferu świadczenia
6.	Oddział ZUS w Szczecinie Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Andre Citroena 2 70-772 Szczecin Adres do korespondencji: ul. Matejki 22 70-530 Szczecin	Dania, Estonia, Finlandia, Islandia, Litwa, Łotwa, Norwegia, Szwecja
7.	I Oddział ZUS w Warszawie Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych ul. Kasprzowicza 151 01-949 Warszawa	Belgia, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Czarnogóra, Francja, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Macedonia, Rumunia, Serbia, USA, Wielka Brytania

Wpływ zagranicznych świadczeń na prawo i wysokość emerytury lub renty z ZUS

W przypadku gdy osoba, której ustalono prawo do emerytury lub renty z ZUS, pobiera również emeryturę lub rentę z innego niż Polska państwa członkowskiego UE/EFTA lub państwa umownego⁹, to fakt pobierania tych świadczeń nie powoduje zmniejszenia ani zawieszenia prawa do emerytury lub renty z ZUS.

Obowiązki informacyjne emerytów oraz rencistów względem ZUS

Emeryci lub renciści mają obowiązek informować jednostkę ZUS wypłacającą świadczenie o każdej okoliczności, która ma wpływ na uprawnienia do emerytury lub renty albo ich wypłatę. Odpowiednie pouczenie na ten temat znajduje się w decyzji przyznającej emeryturę lub rentę. Chodzi przede wszystkim o zmianę w zakresie danych personalnych (np. imienia, nazwiska) i adresowych, państwa zamieszkania, numeru rachunku bankowego.

⁹ Patrz przypis 3.

Dodatkowo emeryci oraz renciści, którzy nie osiągnęli jeszcze powszechnego wieku emerytalnego (nie dotyczy to świadczeniobiorców pobierających emeryturę częściową¹⁰), zobowiązani są informować ZUS również o podjęciu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, osiągnięciu przychodu mającego wpływ na zawieszenie lub zmniejszenie renty lub emerytury (dotyczy to przychodu zarówno z działalności prowadzonej w Polsce, jak i za granicą).

Jeżeli wysokość przychodów zagranicznych (bądź łącznie polskich i zagranicznych) przekracza:

- 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia obowiązującego w Polsce, ale nie więcej niż 130% miesięcznego wynagrodzenia – wtedy emerytura lub renta ulega zmniejszeniu,
- 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia obowiązującego w Polsce – wtedy prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu.

Emeryci oraz renciści ZUS są zobowiązani na żądanie organu rentowego do potwierdzania własnoręcznym podpisem istnienia dalszego prawa do pobierania świadczenia. Jednostka ZUS wypłacająca emeryturę lub rentę osobom mieszkającym za granicą przesyła okresowo świadczeniobiorcom formularz *Poświadczenie życia i zamieszkania emeryta lub rencisty* do wypełnienia i odesłania do ZUS.

Formularz ten powinien zostać wypełniony i własnoręcznie podpisany przez emeryta lub rencistę, a jeśli jest to niemożliwe lub utrudnione, to wówczas przez osobę sprawującą faktyczną opiekę nad tym świadczeniobiorcą. Własnoręczne złożenie podpisu w obu przypadkach powinno zostać potwierdzone przez właściwy urząd lub osobę do tego upoważnioną w państwie zamieszkania tych osób albo przez upoważnioną osobę w polskiej placówce dyplomatycznej lub konsularnej.

Wpływ kontynuacji zatrudnienia w państwach UE/EFTA lub w państwach umownych na prawo do emerytury z ZUS

Prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, oraz bez względu na wiek tego emeryta¹¹. Powyższe dotyczy osób pozostają-

¹⁰ Informacje dotyczące emerytury częściowej znajdują się na stronie internetowej: www.zus.pl oraz w ulotce *Emerytura częściowa z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych*.

¹¹ Wymóg rozwiązania umowy o pracę zawartej przed przyznaniem emerytury w celu podjęcia (lub kontynuowania) pobierania tego świadczenia został wprowadzony 1 stycznia 2011 r. w art. 103a ustawy emerytalnej. Artykuł ten nie znajduje zastosowania w przypadku osób ubiegających się o emeryturę częściową.

cych w stosunku pracy, do których stosuje się polskie przepisy prawa pracy lub odpowiednie przepisy prawa państw członkowskich UE/EFTA lub innych państw, z którymi Polskę łączą dwustronne umowy międzynarodowe w dziedzinie ubezpieczeń społecznych – z wyłączeniem osób wykonujących zatrudnienie w Australii, z którą umowa po stronie australijskiej obejmuje wyłącznie emeryturę z tytułu zamieszkania w tym państwie. Osoba ubiegająca się o emeryturę musi zatem rozwiązać wszystkie stosunki pracy, zarówno w Polsce, jak i za granicą (czyli w wyżej wspomnianych państwach członkowskich UE/EFTA lub umownych), aby ZUS rozpoczął wypłatę emerytury. W przeciwnym razie, czyli w razie kontynuacji zatrudnienia z dotychczasowym pracodawcą, prawo do polskiej emerytury ulegnie automatycznemu zawieszeniu. Wymóg rozwiązania stosunku pracy nie dotyczy sytuacji, jeżeli osoba zainteresowana podjęła zatrudnienie już po nabyciu prawa do emerytury.

Nowe formy kontaktu z ZUS

Platforma Usług Elektronicznych ZUS daje osobom pracującym i mieszkającym za granicą nowe możliwości kontaktu elektronicznego z ZUS i dostęp do wielu innych usług.

Założenie profilu na pue.zus.pl umożliwia, po weryfikacji tożsamości, dostęp do danych zapisanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego prowadzonym przez ZUS, w tym danych o zgromadzonym kapitale początkowym i składkach od 1999 r. oraz kwocie środków zewidencjonowanych na subkoncie ubezpieczonego w ZUS. Można również składać wnioski i otrzymywać odpowiedzi drogą elektroniczną.

Telefonicznie informacje można uzyskać w Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS (COT) pod numerami:

- 801-400-987 – z krajowych telefonów stacjonarnych,
- (+48) 22 560-16-00 – z telefonów komórkowych oraz stacjonarnych krajowych i zagranicznych.

Centrum Obsługi Telefonicznej udziela wyjaśnień we wszystkich sprawach, w tym związanych z podleganiem ubezpieczeniom społecznym za granicą, i informuje o możliwościach uzyskania świadczeń z tego tytułu także przez e-maila (cot@zus.pl), chat i Skype'a ([zus_centrum_obsługi_tel](https://www.zus.pl)).

Konsultanci COT służą pomocą w dni robocze od poniedziałku do piątku w godz. 7.00–18.00.

Szczegółowe informacje dla ubezpieczonych i wzory niezbędnych dokumentów zamieszczone są na www.zus.pl i pue.zus.pl.

Gdzie można uzyskać więcej informacji?

Niniejsza ulotka ma charakter ogólny. Więcej informacji można uzyskać w:

- najbliższej jednostce terenowej ZUS,
- serwisie internetowym **www.zus.pl**,
- terenowych jednostkach ZUS wyznaczonych do realizacji umów międzynarodowych w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, czyli: w I Oddziale ZUS w Łodzi, Oddziale ZUS w Nowym Sączu, Oddziale ZUS w Tarnowie, Oddziale ZUS w Opolu, Oddziale ZUS w Rzeszowie, Oddziale ZUS w Szczecinie oraz I Oddziale ZUS w Warszawie,
- Departamencie Rent Zagranicznych wykonującym w Centrali ZUS zadania instytucji łącznikowej w zakresie świadczeń emerytalno-rentowych podlegających koordynacji, współpracującym z zagranicznymi instytucjami łącznikowymi państw członkowskich (ul. Senatorska 10, 00-082 Warszawa, e-mail: **drz@zus.pl**).

Warszawa, listopad 2014 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Departament Rent Zagranicznych)
00-082 Warszawa, ul. Senatorska 10

Skład i druk: Poligrafia ZUS w Warszawie. Nakł. 10 000 egz. Zam. nr 2476/14